

Arvutimaailm 2/04

20 aastat tagasi Autor: [AM](#)

Turg

IT-turul valitseb stabiilsus

Tõnu Vare

Eesti Konjunktuuriinstituut nentis oma infotehnoloogia baromeetris selle aasta algul, et turul on konjunktuur IT jaoks püsinud heal tasemel.

Tänavu müüakse 187 miljonit arvutit

Tõnu Vare

Kui vahepealsetel aastatel oli arvutite tootmine ja müük maailmas nigelal järjel ja infotehnoloogiasektor maadles miinusnumbriga, siis 2003. aastal elavnes arvutiturg märgatavalt.

Turvalisus

Ka netiseks peab olema turvaline

Asso Puidet

Interneti-porno vaatamine võib pakkuda pea samalaadset rahuldustunnet kui reaalelus sooritatud suguakt, kuid paraku ei ole võrreldav mitte ainult nauding, vaid ka oht nautija riist- ja tarkvarale.

Viirused 2003. aastal

Jevgeni Savitski

2003. aastal fikseeriti 9 suurt ja 26 vähemtähtsat, peamiselt kohaliku iseloomuga viiruseepideemiat, mis jääb arvult alla 2002. aasta tulemustele (vastavalt 12 ja 34), kuid samaaegselt epideemiate hulga vähenemisega on täheldatav nende Interneti tööd tervikuna mõjutava ulatuse ja kõrvaltoimete mitmekordne kasv.

Piraatide lemmik on tarkvara

Tõnu Vare

Eesti Konjunktuuriinstituudi uuring varimajanduse ja korrupsiooni kohta väärrib tähelepanu, sest tegemist on tõsise probleemipuntraga.

Visioon

Majandustarkvara vahetus

Kalev Haga

Kuigi igasuguse tarkvara vahetusega tekivad probleemid, on majandustarkvara vahetus kindlasti üks keerulisemaid. Selle põhjuseks kõrge hind, juurutuse pikaajalisus ja inimeste suur hulk, kes tarkvara kasutama hakkavad.

Sinu majandustarkvarafirma —

järgmine „liituja”?

Margus Tammeraja

Viis aastat tagasi vaatasin Internetist, kuidas tuntumad majandustarkvarafirmad ennast esitlesid: „maailma juhtiv”, „maailma parim oma sektoris” või vähemalt „Euroopa kiiremini kasvavaid tarkvarafirmasid...” olid tavapärased laused. Täna on hulk „maailma juhtivaid” majandustarkvarafirmasid paraku kadunud, sest viimase kolme aasta jooksul on toimunud terve rida ülevõtmisi-ühinemisi. Milliseid olulisi järeldusi sellest konsolideerimisprotsessist teha ning kuidas käituda siis, kui just sinu majandustarkvara tootja on järjekordne „liituja”, seda vaatlemegi järgnevas artiklis.

Parim tulemus nõuab suurt eeltööd

Marko Müürisepp

Ärtarkvara valik on sarnane laupäevase ostureisiga pealinna, sest mõlemal juhul tuleb välja selgitada käputäis jätkusuutlikke kaupmehi ja luua silme ette pilt otsitavast kaubast.

Internet

Interneti tulusaim äri tekitab sõltuvust

Jaan Vare

Selle aasta alguses jõudis e-postkastidesse 85 miljardit kirja, millest 60% ehk 51 miljardit oli soovimatu reklaam. Sellest omakorda moodustasid pornograafilise sisuga e-reklaamkirjad 17%. Seda näitajat edestasid ainult toodetereklaam ja finantsalased reklaamkirjad (mitte finantspettused). Esikolmiku jaotumine on loogiline — uue ajastu mõttestera järgi on Internetis ainult kolm asja, millega saab raha teha ja üks neist on pornograafia. Pornoga täidetud Interneti-lehekülgi on sadu miljoneid ja see hulk suureneb pidevalt.

Internetipornograafia on peibutav ja ohtlik

Asso Puidet

Internetis on ligi 300 miljonit pornolehekülge, otsingumootorite populaarseim sõna on „porn”, näiteks Google leiab 0,15 sekundiga sellele üle 60 miljoni vaste. Kodumaine Neti.ee tuvastab sama ajaga üle 20 tuhande sõnaga „sex” seotud veebilehekülje.

15-aastane koolipoiss: olen aastaid pornosõltlane

Asso Puidet

Mart on 15-aastane Tartumaa koolipoiss, keda paljaste naiste fotod ja videod on paelunud juba alates kaheteistkümnendast eluaastast, päevast mil ta esimest korda sattus Neti.ee täiskasvanute lehele.

Räpased trikid ja löksud

Jaan Vare

Igas poes ja ajalehekioskis on igal tootel ja kaubagrupil kindel koht, millega tarbijad on harjunud. Samas käib aga tihe konkurents nt erinevate hambapastafirmade vahel, sest kõik ihkavad endale magusamaid kohti riiulis. Ka see, milliseid ajalehti müüakse supermarketis kassa juures, ei ole sugugi juhuslik. Internetis ei ole teisiti. Et muuta oma pornolehekülg nähtavaks, saada sinna rohkem külastajaid ja seega rohkem raha, selleks nähakse kurja vaeva, mis tasub ennast ka ära.

Kas Microsoft teeb Google'ist järgmise Netscape'i?

Jaan Vare

1994. aastal lõi USA tudeng Marc Andreessen veebilehitseja Netscape, mis muutus kiiresti ülipopulaarseks ja jättis kaugele seljataha kõik teised brauserid.

Kas küpsised või IP-d?

Pirjo Urvak

Seoses Interneti kiire levikuga ning tänu (vaid) Internetis võimalikele uutele reklaamilahendustele on üha enam hakatud aru saama internetireklaami efektiivsusest.

Riistvara

Graafikakiirendite aasta 2003

Ragnar Roonurm

Microlink AMD 64

Veiko Tamm, Veiko Kukk

Esimese seeria-arvutina sai oma 64-bitise prototüüpmodeli valmis ML Arvutid (MLA), kelle uudistoodet Microlink AMD 64 me veebruaris ka testisime. Selle kategooria protsessorid on juba pea pool aastat saadaval olnud ning oli juba aeg, et mõni tootja neid oma tooteseerias kasutama hakkaks.

Samsung SyncMaster 173P

Veiko Tamm

Veebruari alguses saabus Eestisse esimene partii uusi vedelkristallmonitore tuntud Korea tootjalt Samsung.

Fujitsu-Siemens Scaleoview S19-1

Veiko Tamm

Sain alles Samsungi 17" ekraani tagastatud, kui Wcam Tec pakkus välja uue testitava, sedakorda juba 19" ekraaniga TFT monitori Scaleoview S19-1 Jaapani-Saksa tootjalt Fujitsu-Siemens.

XT vs Pro — ATI tee kiiruse poole

Veiko Tamm

Kui protsessoritel kasvavad taktsagedused ja ketastel mahud ning muus osas tuleb muutusi harvemini ette, siis graafikakaardid toovad pidevalt uut ja huvitavat.

Tarkvara

Lihtsus andmemahtude jälgimises ja haldamises

Janek Gridin

Ettevõtte andmemahtude kohta on palju lihtsaid küsimusi, kuid tihtipeale mitte sama lihtsaid vastuseid.

Rakendustarkvara

Pakkimisprogrammid

Mark Fisch

Paljudele on pakkimisprogrammid ehk arhiveerijad tuttavad disketiajastust, kus WinZipi või ARJ-iga sai suuri faile juppideks lõigata ja flopidega ühest arvutist teise transportida.

JABBER

Henrik Veenpere

Instant messaging (IM) on nähtus, mida sa võid vihata või armastada, lihtsalt tüütuks pidada või igapäevase töövahendina kasutada — igatahes on see tulnud, et jääda. Ja edasi areneda. Avatud tehnoloogiate maailmas pakub levinud kommertsprotokollidele nagu Microsofti MSN, America Online'i AIM, ICQ jt väärilist alternatiivi Jabber.

OP süsteemid

Failiformaadid, 2

Veiko Kukk

Varia

N-Gage — helistada saab ka

Lauri Levo

Nokia noortele suunatud mängukeskus–telefon N-Gage seab esikohale mängimise, jättes muud funktsioonid, nagu telefoniga rääkimine, tagaplaanile.

Omanäoline E700

Jaan Vare

Jaauari alguses Eesti poodidesse jõudnud Samsungi uus, kaamera ja sisemise antenniga SGH-E700 on pilkupüüdvalt ilus ning meeldivalt erinev teistest mobiiltelefonidest.

MC60 ja SX1

Margus Nurk

Tänu AS Siemensile oli võimalus proovida paari nädala jooksul Siemensi uusimaid mobiiltelefone MC60 ja SX1.

Esitlusvahendid

Margus Nurk

Infotehnoloogid ja suhtlemine: müüdid ning tegelikkus

Annika Veldre

Inimeste eelistused suhtlemiskanali valikul on erinevad. Introvertsemad inimesed, kes eelistavad tegeleda oma sisemaailma küsimustega, valivad meelsasti kirjutamise, mis jätab aega järelemõtlemiseks ja sotsiaalset puhverdusruumi. Ekstrovertsemad, kes keskenduvad enam välismaailmale, vajavad närvisüsteemi optimaalse aktiveerituse säilitamiseks enam vahetut suhtlust ja rohkem sotsiaalseid stiimuleid.

Mis keelt räägivad GPS-id?

Enn Veenpere

Kuigi enamus GPS-e räägib oma „emakeelt” — (Garmini, Magellani, Trimble jne protokollid), oskavad nad enamasti kõik ka „esperantot” — NMEA protokollid.

Mängud

Uudised

Lauri Jürisoo

2003 A.D.

Lauri Jürisoo

Möödunud aasta oli meile päris hea: konsolidid elasid ise ja lasid arvutimängudel samuti elada.

Onimusha Warlords

Kaimar Palts

Et idamaades valmistatud rämps tihtipeale siidirulli sees peitub, teame filmide „Crouching Tiger, Hidden Dragon” ning „Hero” põhjal nagunii. Onimusha esimene arvutile tulemine venitab nimekirja veelgi pikemaks.

Lock-On: Modern Air Combat

Andris Feldmanis

Kauaoodatud lennusimu, kaasajas aset leidev ja auväärse sugupuuga. Parajas koguses konservatiivset vene päritolu õhuaktsiooni tundub olevat kindlustatud.

Uru: Ages Beyond Myst

Kaimar Palts

Ma ei pane mööda, kui pakun välja, et Mysti nime on kasutatud ajaloo kõige keerulisemate arvutimängude sildistamiseks. Oma müstilisuses on see üks enimpeljatud ja paljuarmastatud sarjadest, mis muutsid mängumaaailma juba üleeile. 2003 lõpul olime tunnistajaks Mysti uuestisünnile. Meie jaoks, kes seiklusi armastavad, oli see loomulikult aasta suursündmusi.

Star Wars: Knights of the Old Republic

Märt Lume

Ei juhtu just sageli, et populaarne kaubamärk filmimaailmast astub enda jaoks uude videomänguzhanri, uuendab seda ja valitakse pärast aasta parimaks pealekauba. Star Wars: KotOR sai rollikate seas hakkama just sellega ning siin on lõpuks ülevaade Maania poolt.

Juhtkiri

Porno ja viirused tapavad Interneti

Jaan Vare

Pool sajandit tagasi loodud Interneti eelkäija ARPANET-i mõte oli ühendada sõjaväe- ja teadusasutused, muuta USA vastupanuvõimeliseks ootamatutele rünnakutele. Kui sellest kasvas välja Internet, siis hakati peatselt rääkima enneolematust sõnavabadusest: kõigil on võimalik teha enda mõtted kogu maailmale kuuldavaks, muuta oluliste asjade käekäiku, räägiti digitaalsest revolutsioonist.

- [AM arhiiv](#)